

РЕШЕНИЕ

№ 1616

гр. София, 05.03.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 39 състав,
в публично заседание на 11.12.2019 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Миглена Николова

при участието на секретаря Славия Тодорова, като разгледа дело номер **5284** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК вр. чл. 40 ал.1 от ЗДОИ.

Образувано е по жалба вх.№ 94-00-44/2/08.05.19г на Д. Х. Д. от [населено място] против Писмо изх.№ 94-00-44/22.04.19г на Директор на Дирекция „Правна“ в МРРБ, с което се отказва предоставяне на общ. информация по нейно заявление вх.№ 94-00-44/10.04.19г.

В жалбата се сочи, че отказът е незаконосъобразен, като се моли за отмяната му и връщане на преписката на М-ра на РРБ за предоставяне на информацията. Соци се, че заявената информация е от категорията служебна и е налична в МРРБ, като няма пречки да бъде предоставена. Точки 4-6 от заявлението касаят задъл.адресна регистрация на чужденците и е важна и с оглед нац.сигурност, а т.1-3 касаят регистрацията по постоянен адрес на бълг.граждани /която е задъл.предпоставка, за да могат те да упражнят редица свои права/. Адресната регистрация по пост.адрес е задължителна съгл. чл. 90 от ЗГР, като търсената информация за броя лица, подлежащи на такава, но които са без постоянен адрес, е от изключителна обществена значимост.Има данни, че в НБД „Население“ за български граждани липсват данни в графата постоянен адрес/прилага се отговор по нейн сигнал от СДВР-отдел „БДС“/. Съгл. чл. 77 от наредба РД-02-20-9/12г когато се установи, че данните в електронния личен рег.картон са непълни и/или неточни, отговорното дл. лице незабавно предприема действия по тяхната актуализация.Голям процент от населението, предимно от уязвими групи, е без адр.регистрация по постоянен адрес/тъй като не могат да представят титули за собственост или наемни договори за обитаваните от тях

имоти/, респ. не могат да получат удостоверение за пост.адрес, респ. не могат да подадат заявления за издаване на лична карта. А.. регистрация по постоянен адрес е необходима и за упражняване на изборно право, право на социални помощи и мн.др., като липсата на такава регистрация води до резултат- лишаване от гражданска самоличност/тези лица практически не съществуват/.Заявената информация ще даде възможност на жалбоподателката да си изгради собствено мнение относно ефективното упражняване на правомощията на М-ра на РРБ. Ако той действително не разполага със заявената информация, то тогава не е в състояние да установи наличието на проблема с липсата на адр. регистрация по пост.адрес /което явно е възможно съгл. ЗГР/.Оспорва се твърдението на ответника, че за него няма техн.възможност да извлече заявената информация от ел.база данни на негово разположение.В съд.заседание жалбоподателката лично поддържа жалбата си, моли и за присъждане на разноски по списък.От СКЕ по делото се установява, че търсената информация е налична при ответника, дори да е необходимо да я извлече от базата с данни. В писмени бележки се допълва, че пред вещото лице тестово е била извлечена информацията по т.6 от заявлението, като в.лице потвърждава, че и информацията по т.3 от заявлението може да бъде извлечена /като може да се зададе приоритет на тази заявка, така че да не се смущава нормалното ползването на базата данни/.Търси са само брой на лица без пост.адрес, като този брой лесно може да се извлече от базата , както и брой лица с невалиден пост.адрес /системата може да преброи и тези файлове/.ГД“ГРАО“ публикува ежеседмично на сайта си таблици на населението по постоянен и настоящ адрес, което означава, че лесно може да се изведе броя на липсващите граждани в тези таблици.От СКЕ не се установява по безспорен начин, дали информацията по т.1,2,4 и 5 е налична при ответника, но би следвало да е по силата на чл. 113 ал.2 от ЗГР / има колизия между ЗГР и Изборния К./. Във вр. с чл. 92 ал.8 от ЗГР, при ответника следва да е налична информация за постановените откази да бъде извършена адр.регистрация по пост.адрес в различните общини.В.лице сочи, че ответникът най-малкото знае къде точно е информацията за постановените откази/т.е. следвало е да препрати заявлението по т.2 и т.5 , на осн. чл. 32 от ЗДОИ/. В.лице сочи невъзможност в системата да се прави справка към конкретна минала дата/а само към настоящия момент/, като това е в нарушение на чл. 104 от ЗГР.Излагат се доводи за общ.значимост на търсената информация и на проблема с лица без постоянен адрес като цяло.

Ответникът Директор на Дирекция „Правна“ в МРРБ , чрез процесуалния си представител юрк. П. оспорва жалбата, моли за отхвърлянето ѝ и присъждане на юрисконсултско възнаграждение. В писмени бележки се сочи, че търсената информация не е налична във вида, в който е заявена. В ГД“ГРАО“ не постъпва информация за броя постановени откази за адресна регистрация по пост.адрес.Отказът е издаден при спазване изискванията на ЗДОИ, като не следва търсената информация тепърва да се създава по повод конкретното заявление.

Съдът намира жалбата за допустима, като депозирана от адресата на акта, срещу ИАА по см. на ЗДОИ и АПК, пред надлежния съд, в указания срок и ред в АПК, поради което следва да се разгледа по същество.

Съдът установи от правна страна следното:

Начало на адм. производство е сложено с депозиране на заявление по ЗДОИ от Д. до Министъра на РРБ, с вх.№ 94-00-44/10.04.19г. В него е поискан достъп до общ. информация по 6 точки, като е упомената изрично формата , в която да се предостави

на заявителя /в ел.формат, на посочен ел.адрес/. Моли се, ако адресатът на заявлението не разполага с част от заявената информация, да го посочи изрично. Заявената информация е следната:

1/ брой на лица, подлежащи на адр.регистрация по ЗГР към 01.01.19г, за които към същата дата има създаден електронен личен рег.картон на бълг.гражданин и които към същата дата не са заявили постоянен адрес пред компетентните органи;

2/ брой на лица, подлежащи на адр.регистрация по ЗГР към 01.01.19г, за които към същата дата има създаден електронен личен рег.картон на бълг.гражданин и които към същата дата е отказана адресна регистрация по постоянен адрес пред компетентните органи;

3/ брой на лица, подлежащи на адр.регистрация по ЗГР, за които има създаден електронен личен рег.картон на бълг.гражданин и за които в Регистъра на населението –Национална база данни „Население“ няма данни за валиден пост.адрес;

4/ брой на лица, подлежащи на адр.регистрация по ЗГР към 01.01.19г, за които към същата дата има създаден електронен личен рег.картон на лице по чл. 3 ал.2 т.2 от ЗГР и към същата дата не са заявили постоянен адрес пред компетентните органи;

5/ брой на лица, подлежащи на адр.регистрация по ЗГР към 01.01.19г, за които към същата дата има създаден електронен личен рег.картон на лице по чл. 3 ал.2 т.2 от ЗГР и към същата дата е отказана адресна регистрация по постоянен адрес пред компетентните органи;

6/ брой на лица, подлежащи на адр.регистрация по ЗГР към 01.01.19г, за които към същата дата има създаден електронен личен рег.картон на лице по чл. 3 ал.2 т.2 от ЗГР и към същата дата и за които в Регистъра на населението –Национална база данни „Население“ няма данни за валиден пост.адрес.

Следователно, първите три въпроса касаят българските граждани, а следващите три въпроса са същите, но по отношение на чуждите граждани.

По заявлението е постановено обжалваното Писмо изх.№ 94-00-44/22.04.19г на Директор на Дирекция „Правна“ в МРРБ, с което се отказва предоставяне на общ. информация по заявление вх.№ 94-00-44/10.04.19г. Основание за отказа е, че заявената информация не е налична в заявения вид, а не следва да бъде създавана по повод конкретното искане, съгл. чл. 2 ал.3 от ЗДОИ.Няма задължение и техническа възможност да се изготвя и поддържа статистическа информация по зададени критерии, като информация за постановените отказани за адр. регистрация не постъпва в ГД „ГРАО“.

Съдът няма да коментира доказателства и становища, свързани изобщо с проблема с наличието на лица без пост.адрес , а ще се спре само на относимите към производството по ЗДОИ факти.

Видно от писмо изх.№ 90-03-293/08.04.19г на Гл.Секретар на МРРБ до Д./по повод нейн сигнал от 14.03.19г/ , до 2011г общинските администрации са поддържали хартиен регистър на населението, състоящ се от личните рег.картони/ЛРК/ на физическите лица.Образецът на ЛРК е утвърден през 2000г, ведно с ръководство за функционирането на ЕСГРАОН, като вместо съществувалото до 2000г местожителство е въведен показател „постоянен адрес“ – състои се от населено място, община, локализационна единица/улица, комплекс, площад и др/ и номер.

Спорът между страните е дали заявената информация се съхранява в МРРБ, и ако да-дали е в заявения вид. На страните е указана доказ.тежест, като по искане на

жалбоподателката е допусната съдебно-компютърна експертиза. Заключение по СКЕ Съдът кредитира като логично, последователно, неоспорено от страните. В лице Ж. сочи, че на 01.11.19г е посетил сградата на ГД „ГРАО“ в [населено място], получил е съдействие на две техн.лица и гл. юрист, запознал се е със системата на ГД „ГРАО“, вкл. с допълнителния модул за извършване на справки. Системата се състои от 4 отделни база данни: база данни на всички ЕГН, издавани в РБ; база данни с адреси; база данни с адм.актове/за смърт, раждане, брак, развод и др./; база данни „Население“. Системата не позволява да се направи запис без никакъв посочен адрес, т.е. празен запис за пост.адрес, като запис може да бъде направен и с невалиден пост.адрес /напр. посочено само населено място/. В ГД „ГРАО“ не се съхранява информация за постановени откази за адресна регистрация/т.е. информация по т.2 и т.4 от заявлението/- тази информация се съхранява в дирекциите по общините. В ГД „ГРАО“ не се съхранява информация и за лица, които не са заявили пост. адрес. В системата може да се търси по: ЕГН, име, бащино име, фамилия, дата на раждане, пол, адрес или част от адрес, месторождение, жив/починал гражданин. Чрез допълнителния модул за извършване на справки може да се извлече информация за гражданите, които нямат валиден пост.адрес. Може да се извлече информацията по т.6 от заявлението, като по т.3 от заявлението също може, но ще изисква по-голямо натоварване на системата. Системата обаче прави справка само към текущия момент, а не към зададена минала конкретна дата/както в заявлението е посочена дата-01.01.19г/. В съд.заседание в лице пояснява, че допълнителния модул за извършване на справки е софтуер, разработен и ползван от самата ГД „ГРАО“ само за извършване на служебни справки. Тези справки могат да се правят и на граждани, срещу заплащане, но от [фирма], на когото ГД „ГРАО“ е предоставил възможност да ги прави/защото ГД „ГРАО“ няма право да прави платени справки/. Пред вещото лице е била изпълнена справката по т.6 от заявлението/не е отнела много време/. Справка по т.3 от заявлението също е възможна, би отнела повече време и ще натовари повече системата, но е възможно да се зададе за изпълнение с по-нисък приоритет и тогава натоварването за системата ще е по-леко/но по-продължително/. За да е възможно да се направи запис в системата, полето за адрес трябва да е попълнено/може дори с празен клавиш, които на екран не е видим като попълнен/. Базата данни на ГД „ГРАО“ е от 1960г, когато записите са били на перфоленти. Тогава е имало записи без адрес. Сега, при създаване на нов запис в системата, задължително следва да се въведе нещо в полето за адрес, иначе записът е невъзможен. При отразяване на старите записи от перфолентите в сегашната ел.система, има направени ел.записи с попълнен адрес - посочено само населено място / според това откъде идва перфолентата, а не че е било посочено в стария запис /. Ел.запис само с посочено населено място е всъщност запис с невалиден пост.адрес / но полето за адрес все пак е бил попълнено с нещо и записът в системата е бил изпълнен/.

Съдът намира от правна страна следното:

Съобразно изричната разпоредба на чл.145 ал.1 от АПК от компетентността на Съда е да се произнесе единствено по законосъобразността на оспорения административен акт, като проверява дали е издаден от компетентен орган и спазена ли е установената форма, спазени ли са процесуалноправните и материално-правните разпоредби по издаването му и съответства ли на целта на закона. Съдът извършва цялостна проверка относно законосъобразността на оспорения акт, като не се ограничава само до проверка на направените в жалбата твърдения за незаконосъобразност на акта. В

кръга на извършваната цялостна служебна проверка от Съда по законосъобразността на акта в обжалваната му част, Съдът намира следното:

Решението е издадено от компетентен орган, съгл. заповед № РД-02-14-953/28.09.18г, с която М-ра на РРБ/зад.субект по ЗДОИ/ делегира правомощията си по ЗДОИ на Директора на Дирекция „Правна“ в МРРБ.

Спазена е писмената форма по чл. 59 ал.1 от АПК, като актът съдържа реквизитите по чл. 59 ал.2 от АПК, вкл. фактически и правни основания за издаването му. Дали са пълни и правилни те, е въпрос на мат.законосъобразност на отказа.

В хода на административното производство не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила. Спазена е разписаната в ЗДОИ процедура, като правото на защита на лицето не е нарушено.

По приложението на материалния закон Съдът намира следното: Единственото основание за отказ по т.1,3,4 и 6 от заявлението е, че заявената информация не се съхранява в заявения вид, а единственото основание за отказ по т.2 и т.5 е, че заявената информация не е изобщо налична в МРРБ. От приетата по делото СКЕ се установява, че: действително заявената информация по т.1,2,4 и 5 от заявлението не постъпва изобщо в ГД“ГРАО“ и е налична в общините; действително заявената информация по т.3 и т.6 не е налична в МРРБ в заявения вид /под формата на справки за брой граждани, направени по определени критерии/, но може да бъде извлечена чрез допълнителния софтуер за справки.

Съдът намира, че доколкото отказите за адресна регистрация се постановяват от кметовете /на населени места или райони/, във вр. чл. 92 от ЗГР, то действително информацията за постановените откази се създава и съхранява в общинските администрации/ответникът знае това/. Предвид факта на тяхната многобройност в рамките на РБ, правилно ответникът не е препратил по компетентност заявлението в частта по т.2 и т.5 до всички общински администрации в РБ /поотделно/. Самата заявителка би могла да поиска от която община/район прецени информацията по т.2 и т.5 от заявлението, тъй като информация в обобщен вид- за общо постановените откази за адр. регистрация във всички български общини, не се създава или съхранява /от никого/ по силата на действаща правна норма.

Същото важи и за информацията по т.1 и т.4 от заявлението- тя също не се създава или съхранява от ответника, а от органите, пред които следва да се заяви постоянен адрес /т.е. в общинските администрации/. Самата заявителка би могла да поиска от която община/район прецени информацията по т.1 и т.4 от заявлението, тъй като информация в обобщен вид- за общо незаявените постоянни адреси във всички български общини, не се създава или съхранява /от никого/ по силата на действаща правна норма.

Следователно отказът по т.1,2,4 и 5 е мат.законосъобразен.

По отношение на информацията по т.3 и т.6 от заявлението- установено е от СКЕ, че тази информация се съхранява от ответника, макар и не в заявената форма- под формата на справка за брой граждани. Тази информация - в ел. вид, се съхранява само от ответника /дори да не е била създадена от него назад в годините/. В изпълнение на свои норм.задължения, ответникът предоставя различни по вид и обхват справки и извлечения на други органи, но пълната база данни /електронна/ е само под контрола и на разположение на ответника. На граждани се дават конкретни справки, срещу заплащане, но само от определен вид /по списък/ и респ. със стеснен обхват на съдържащата се в тях информация. Справките се дават от [фирма] /на когото

ГД“ГРАО“ е предоставило възможност да прави справки на граждани срещу заплащане, използвайки разработения и използван от ГД „ГРАО“ за служ.цели допълнителен софтуер за справки/. Следователно, дори и да си плати за справка на [фирма], заявителката няма да получи справките по т.3 и т.6 от заявлението си /тъй като те не са от списъка с извършваните на гражданите справки/. Информацията по т.3 и т.6 от заявлението би могло да се предостави единствено и само от ответника, тъй като само той разполага с нея в цялост. Информацията не се съхранява от ответника точно в заявения вид /като справка за брой граждани/, но само ответникът, чрез разработения от него доп.софтуер за справки, и използвайки цялата база данни/достъпна само за него/, би могъл да направи тези справки. Следователно заявената информация по т.3 и т.6 не би могло да се предостави от никой друг задължен субект по ЗДОИ, освен от ответника. При това положение, дори предоставянето на информацията по т.3 да затрудни в известна степен и за известно време работата на системата /това подлежи на контрол от ответника/, и при констатацията, че по т.6 справката е била изготвена лесно и бързо / в присъствието на в.лице/, то няма друг начин и/или източник за получаване на информацията, освен от ответника /при него е софтуера, при него е базата данни/. Съдът намира, че заявената по т.3 и т.6 информация е обществена информация по см. на ЗДОИ, от категорията служебна информация, като е налице надделяващ обществен интерес от нейното предоставяне. Дори ответникът да не разполага с информацията точно в заявения вид, тъй като тя е налична и може да бъде обработена само от него, то **затруднението по изготвянето на справка по т.3 е оправдано с оглед целите на закона-ЗДОИ, както и с оглед принципа по чл. 6 ал.1 от АПК.**

По изложените съображения Съдът намира, че отказът в частта му относно т.3 и т.6 от заявлението е несъответен с целта на закона и следва да бъде отменен, а преписката върната за ново произнасяне в частта по т.3 и т.6 от заявлението, като се предостави заявената информация /под формата на справки за брой граждани по определения критерии/, в срока по ЗДОИ- 14дневен от постъпване на преписката.

При този изход на спора , на жалбоподателката следва да се присъдят разноски по чл. 143 ал.1 от АПК, относно уважената част от жалбата /една трета от общо 6-те въпроса/. Разноските са общо 430 лв/10лв дър.такса и 420 лв. за СКЕ/, като на жалбоподателката следва да се присъдят разноски в размер на 143.33лв.

При този изход на спора, на ответника следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение за отхвърлената част от оспорването /две трети от общо 6-те въпроса/, на осн. чл. 143 ал.4 от АПК.М.юрисконсултско възнаграждение по чл. 78 ал.8 от ГПК вр. чл. 37 от ЗПП вр. чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ е 100лв, като две трети от него е 66.66лв.

Водим от горното и на осн. чл. 172 ал.1 и 2, чл. 173 ал.2 и чл. 174 от АПК, Съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Писмо изх.№ 94-00-44/22.04.19г на Директор на Дирекция „Правна“ в МРРБ, в частта, с която се отказва предоставяне на общ. информация по т.3 и т.6 от заявление вх.№ 94-00-44/10.04.19г, по жалба вх.№ 94-00-44/2/08.05.19г на Д. Х. Д. от [населено място].

ВРЪЩА ПРЕПИСКАТА на Директор на Дирекция „Правна“ в МРРБ за ново произнасяне по т.3 и т.6 от заявление вх.№ 94-00-44/10.04.19г, съгласно

задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящото решение.

ОПРЕДЕЛЯ СРОК за предоставяне на заявената информация **по т.3 и т.6** от заявление вх.№ 94-00-44/10.04.19г - 14 дневен от постъпване на преписката при ответника.

ОСЪЖДА Министерство на регионалното развитие и благоустройството да заплати на Д. Х. Д. от [населено място] сумата от 143.33 лв /сто четиридесет и три лева и тридесет и три стотинки/, представляваща разноските по делото в уважената им част.

ОТХВЪРЛЯ ОСПОРВАНЕТО по жалба вх.№ 94-00-44/2/08.05.19г на Д. Х. Д. от [населено място] **в частта** срещу Писмо изх.№ 94-00-44/22.04.19г на Директор на Дирекция „Правна“ в МРРБ, **в частта**, с която се отказва предоставяне на общ. информация **по т.1,2,4 и 5** от заявление вх.№ 94-00-44/10.04.19г.

ОСЪЖДА Д. Х. Д. от [населено място] да заплати на Министерство на регионалното развитие и благоустройството сумата от 66.66 лв /шестдесет и шест лева и тридесет и три стотинки/, представляваща разноските по делото в уважената им част.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

СЪДИЯ: